

ДЕРЖАВНІ БУДІВЕЛЬНІ НОРМИ УКРАЇНИ

**СКЛАД ТА ЗМІСТ НАУКОВО-ПРОЕКТНОЇ
ДОКУМЕНТАЦІЇ НА РЕСТАВРАЦІЮ ПАМ'ЯТОК
АРХІТЕКТУРИ ТА МІСТОБУДУВАННЯ**

ДБН А.2.2-14:2016

зі Зміною № 1

*Актуалізований текст в
Останній редакції із внесеними змінами*

Київ
Міністерство розвитку громад та територій України
2022

ПЕРЕДМОВА	
1 РОЗРОБЛЕНО:	Український державний науково-дослідний і проектний інститут "УкрНДІпроектреставрація"
РОЗРОБНИКИ:	В. Тимкович , канд. техн. наук (науковий керівник); Л. Цяук ; О. Рутковська ; А. Ізотов , канд. архіт.; О. Самойленко
ЗА УЧАСТЮ:	Мінрегіон України (Д. Ісаєнко , канд. наукдерж. упр.; А. Беркута , канд. екон. наук; І. Соколов ; М. Босецький)
РОЗРОБЛЕНО ЗМІНА № 1:	Український державний науково-дослідний і проектний інститут "УкрНДІпроектреставрація"
РОЗРОБНИКИ ЗМІНА №	В. Тимкович , канд. техн. наук (науковий керівник); Л. Цяук (відповідальний виконавець); О. Молож ; Ю. Біляков ; Т. Бурмай ; О. Самойленко
2 ВНЕСЕНО:	Департамент містобудування, архітектури та планування територій Мінрегіону
3 ПОГОДЖЕНО:	Міністерство культури України (лист від 25.11.2013 р. № 3698/10/61-13, від 19.08.2016 № 1974/10/14-16) Державна інспекція техногенної безпеки України (лист від 23.10.2013 р. № 02-11984/261) ДСНС (лист від 23.09.2016 № 02-14082/261)
4 ЗАТВЕРДЖЕНО ТА НАДАНО ЧИННОСТІ:	наказ Мінрегіону від 29.12.2016 р. № 337, чинні з першого числа місяця, що настає через 90 днів з дня їх опублікування в офіційному друкованому виданні Міністерства "Інформаційний бюлетень Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України" (з 2017-07-01)
ЗАТВЕРДЖЕНО ТА НАДАНО ЧИННОСТІ ЗМІНА № 1	Наказ Міністерства розвитку громад та територій України від 30.12.2021 № 366 та накази від 31.01.2022 № 22, від 08.04.2022 № 62, від 16.05. № 72, з першого числа місяця, що настає через 90 днів з дня реєстрації та оприлюднення на порталі Єдиної державної електронної системи у сфері будівництва (з 2022-09-01)
5 НА ЗАМІНУ:	ДБН А.2.2-6-2008

Мінрегіон України, 2022

Видавець нормативних документів у галузі будівництва
промисловості будівельних матеріалів Мінрегіону України
Державне підприємство "Укрархбудінформ"

ЗМІСТ

С.

1	Сфера застосування	1
2	Нормативні посилання	1
3	Терміни та визначення понять	2
4	Загальні положення	4
5	Склад та зміст попередніх робіт	6
6	Склад та зміст комплексних наукових досліджень	7
7	Склад та зміст науково-проектної документації на протиаварійні або невідкладні консерваційні роботи.....	9
8	Склад та зміст ескізного проекту (ЕП).....	9
9	Склад та зміст проекту (П).....	10
10	Склад та зміст робочого проекту (РП)	12
11	Склад та зміст робочої документації (Р)	12
12	Склад та зміст науково-реставраційного звіту.....	13
Додаток А		
	Вихідні дані для об'єкта будівництва (реставрації), які надає замовник	15
<i>(Назва додатка А змінено, Зміна № 1)</i>		
Додаток Б		
	Форма 1. Акт огляду технічного стану пам'ятки	16
Додаток В		
	Форма 2. Акт визначення категорії складності робіт з розроблення документації	17
<i>(Назва додатка В змінено, Зміна № 1)</i>		
Додаток Г		
	Форма 3. Акт визначення втрат пам'ятки	18
Додаток Д		
	Форма 4. Дефектний акт	20
Додаток Е		
	Форма 5. Реставраційне завдання	21
Додаток Ж		
	Форма 6. Картка фіксації характеристик кладки (мурування)	23
Додаток И		
	Комплектування і склад томів документації	25
Додаток К		
	Склад паспорта опорядження фасадів	28
Додаток Л		
	Склад та зміст історичної (історико-архітектурної) довідки	29
Додаток М		
	Склад техніко-економічних показників.....	30
Додаток Н		
	Форма 7. Титульний аркуш	31
<i>(Назва додатка Н змінено, Зміна № 1)</i>		
Додаток П		
	Форма 8. Приклад заповнення Титульного аркуша	32
<i>(Назва додатка П змінено, Зміна № 1)</i>		
Додаток Р		
	Бібліографія	33
<i>(Додаток Р долучено, Зміна № 1)</i>		

ДЕРЖАВНІ БУДІВЕЛЬНІ НОРМИ УКРАЇНИ**СКЛАД ТА ЗМІСТ НАУКОВО-ПРОЕКТНОЇ ДОКУМЕНТАЦІЇ
НА РЕСТАВРАЦІЮ ПАМ'ЯТОК АРХІТЕКТУРИ ТА МІСТОБУДУВАННЯ**

СОСТАВ И СОДЕРЖАНИЕ НАУЧНО-ПРОЕКТНОЙ ДОКУМЕНТАЦИИ
НА РЕСТАВРАЦИЮ ПАМЯТНИКОВ АРХИТЕКТУРЫ И ГРАДОСТРОИТЕЛЬСТВА

THE COMPOSITION AND THE CONTENT PROJECT DOCUMENTATION
FOR PRESERVATION (RESTORATION) OF ARCHITECTURAL MONUMENTS
AND URBAN SITES

Чинні від **2022-09-01****1 СФЕРА ЗАСТОСУВАННЯ**

1.1 Ці Норми поширюються на пам'ятки архітектури та містобудування національного та місцевого значення (далі - пам'ятки).

1.2 Ці норми встановлюють вимоги до складу та змісту науково-проектної документації на вид будівництва – “реставрація”, що складається з таких видів робіт і заходів: консервація, реставрація, реабілітація, музеєфікація, ремонт (реставраційний), пристосування пам'яток, а також на невідкладні консерваційні та протиаварійні роботи.

(Пункт 1.2 змінено, Зміна № 1)

1.3 Ці Норми застосовуються при виконанні науково-дослідних та науково-проектних робіт та розробленні науково-проектної документації на збереження пам'яток.

1.4 Положення цих Норм у разі відсутності відповідних нормативних актів, застосовуються при проведенні науково-дослідних та науково-проектних робіт та розробленні науково-проектної документації, спрямованої на збереження інших видів та типів пам'яток нерухомої культурної спадщини, а також щойно виявлених об'єктів культурної спадщини, визначених Законом України "Про охорону культурної спадщини" [5].

1.5 Вимоги до розроблення науково-проектної документації за цими Нормами є обов'язковими для всіх суб'єктів господарювання в сфері збереження пам'яток.

2 НОРМАТИВНІ ПОСИЛАННЯ

У цих нормах є посилання на такі акти та документи:

ДБН А.3.1-5:2016 Організація будівельного виробництва

ДСТУ Б А.2.4-4:2009 Основні вимоги до проектної та робочої документації

ДСТУ Б А.2.4-7:2009 Правила виконання архітектурно-будівельних робочих креслень

ДБН А.2.2-3:2014 Склад та зміст проектної документації на будівництво

Закон України "Про охорону культурної спадщини"

3 ТЕРМІНИ ТА ВИЗНАЧЕННЯ ПОНЯТЬ

Нижче подано терміни та поняття, вжиті в цих Нормах.

3.1 автентичність

Властивість об'єкта культурної спадщини, що характеризується збереженістю його первісної матеріально-технічної структури, форми та вигляду, ролі у навколишньому середовищі, що дозволяють розглядати його як історичне свідчення попередньої діяльності людини та твір мистецтва

3.2

(Пункт 3.2 вилучено, Зміна № 1)

3.3 дослідження пам'ятки

Науково-пошукова та науково-практична діяльність, спрямована на одержання нової або уточнення існуючої інформації про пам'ятку та її середовище

3.4 збереження

Комплекс науково обґрунтованих заходів, спрямованих на забезпечення цілісності пам'ятки та її автентичності

3.5 зондаж

Фрагментарне розкриття пам'ятки, її елементів від верхніх шарів з метою виявлення, фіксації та дослідження автентичних та пізніших конструкцій і матеріалів, встановлення ділянок втрачених елементів, їх характеристик і будівельної періодизації, а також визначення технічного стану матеріалів і конструкцій (цегла, дерев'яний брус, плінфа, камінь тощо)

3.6 історичні нашарування

Об'ємно-планувальні, планувальні, декоративні та інші доповнення, які отримала автентична частина пам'ятки на певному етапі свого історичного існування та можуть розглядатись як її цінні елементи

3.7 комплексні наукові дослідження

Сукупність науково-дослідних, вишукувальних, науково-експериментальних, науково-технічних та науково-технологічних робіт, результати яких є основою для обґрунтування та прийняття науково-проектних рішень

3.8 консервація

Сукупність науково обґрунтованих заходів, які дозволяють захистити об'єкти культурної спадщини від подальших руйнувань і забезпечують збереження їхньої автентичності з мінімальним втручанням у їхній існуючий вигляд [5]

3.9 музеєфікація

Сукупність науково обґрунтованих заходів щодо приведення об'єктів культурної спадщини у стан, придатний для екскурсійного відвідування [5]

3.10 науково-дослідні роботи

Комплекс досліджень, які проводяться з метою отримання нових або уточнення існуючих даних про об'єкт проектування, і які передують розробленню науково-проектної документації

3.11 науково-проектна документація

Сукупність текстових та графічних матеріалів, які на різних стадіях проектування визначають концептуальні чи принципові архітектурні, містобудівні, інженерні, конструктивні, технологічні та інші рішення, спрямовані на збереження пам'ятки

3.12 науково-проектні роботи

Роботи, які пов'язані зі створенням науково-проектної документації

3.13

(Пункт 3.13 вилучено, Зміна № 1)

3.14 невідкладні консерваційні роботи

Комплекс науково обґрунтованих заходів, спрямованих на захист пам'ятки, її частин або окремих елементів від руйнувань до початку проведення ремонтно-реставраційних робіт

3.15 обмір архітектурний

Детальна графічна фіксація пам'ятки або її частини, стан збереженості яких задовільний, а значні історичні нашарування відсутні

3.16 обмір архітектурно-археологічний

Детальна графічна фіксація пам'ятки або її частини, в тому числі залишків, розташованих в культурному шарі, з усіма історичними нашаруваннями із застосуванням архітектурних та археологічних методів обміру, а також фіксація особливості пам'ятки: характер кладки (мурування), переробки, штраби, отвори від втрачених конструктивних елементів, зрублені деталі, місцезнаходження закладок, перекладок, розкриттів для подальшого всебічного аналізу

3.17 обмір схематичний

Спрощена графічна фіксація пам'ятки з метою формування загального уявлення про неї для визначення фізичного об'єму та площ, а також розроблення схем шурфів та зондажів

3.18 обмір фотограмметричний

Детальна фіксація пам'ятки за допомогою геодезичних приладів, лазерного сканування або їх комбінації, яка базується на її дистанційній фіксації інструментальним способом

3.19 попередні роботи

Початковий етап науково-дослідних робіт на пам'ятці, спрямований на ознайомлення з пам'яткою, її обстеження, попереднє вивчення літературних і графічних матеріалів, збір та узагальнення вихідних даних з метою визначення подальших науково-дослідних, вишукувальних та науково-проектних робіт

3.20 пристосування пам'яток

Сукупність науково обґрунтованих заходів щодо створення умов для сучасного використання пам'ятки

3.21 протиаварійні роботи на пам'ятці

Комплекс заходів, спрямованих на безпечну експлуатацію пам'ятки на період, необхідний для виконання науково-дослідних робіт, розроблення науково-проектної документації та виконання ремонтно-реставраційних робіт

3.22 реабілітація [5]

Сукупність науково обґрунтованих заходів щодо відновлення культурних та функціональних властивостей об'єктів культурної спадщини

3.23 регенерація

Сукупність науково обґрунтованих заходів щодо пам'яток містобудування, спрямованих на реставрацію та пристосування локальних об'єктів, відновлення елементів благоустрою, ландшафтів, розпланувально-просторової структури з метою збереження композиційної цілісності історичних населених місць, комплексів або ансамблів

3.24

(Пункт 3.24 вилучено, Зміна № 1)

3.25 ремонт (реставраційний)

Сукупність науково обґрунтованих заходів, які передбачають систематичне та своєчасне підтримання експлуатаційних якостей частин пам'ятки між періодами її реставрації, з метою попередження передчасного зносу архітектурно-декоративного оздоблення чи конструкцій або інженерного обладнання

(Пункт 3.25 змінено, Зміна № 1)

3.26 реставрація

Сукупність науково обґрунтованих заходів щодо укріплення (консервації) фізичного стану, розкриття найбільш характерних ознак, відновлення втрачених або пошкоджених елементів об'єктів культурної спадщини із забезпеченням збереження їхньої автентичності [5]

3.27 реставраційне завдання

Документ який фіксує цілі, завдання, напрями проведення науково-дослідних робіт, а також обсяги науково-проектної документації та є результатом виконання попередніх робіт

3.28 категорія складності робіт із розроблення науково-проектної документації

Визначення усіх факторів впливу на складність виконання вишукувальних, науково-дослідних та науково-проектних робіт.

(Пункт 3.28 змінено, Зміна № 1)

3.29 фіксація пам'ятки

Комплекс науково-технічних заходів які передбачають: обмірювання, фотографування, опис, замальовку пам'ятки, її частин або елементів з натури, та є невід'ємною складовою науково-дослідних робіт

3.30 шурф

Пройдена з денної поверхні чи рівня підлоги вертикальна виробка, яка виконується з метою обстеження підземної частини пам'ятки для визначення матеріалу, технічного стану та глибини закладання фундаментів, наявності гідроізоляції, уточнення рівня первинного вимощення тощо

3.31 натурні архітектурні дослідження

Дослідження, які виконуються на пам'ятці з метою вивчення матеріальної структури пам'ятки, визначення частин (елементів), первісного ядра, пізніх нашарувань шляхом влаштування зондажів та шурфів

(Пункт 3.31 долучено, Зміна № 1)

3.32 частина пам'ятки

Окремі взаємопов'язані структурні частини (елементи) що мають певне призначення - фундаменти, стіни, фасади, інтер'єри, перекриття, дахи або покриття дахів, сходи, вікна, двері, балкони, лоджії, окремі приміщення, підвали, мансарди

(Пункт 3.32 долучено, Зміна № 1)

3.33 паспорт опорядження фасадів

Складова науково-проектної документації, яка розроблена на базі колористичного вирішення фасадів, виявленого в процесі натурних архітектурних та хіміко-технологічних досліджень.

(Пункт 3.33 долучено, Зміна № 1)

4 ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

4.1 Процес дослідження пам'ятки та розроблення науково-проектної документації поширюється на весь період виконання робіт, спрямованих на збереження пам'ятки.

(Пункт 4.1 змінено, Зміна № 1)

4.2 Науково-проектна документація може коригуватись в процесі виконання робіт, спрямованих на збереження пам'ятки, у разі отримання нових даних, які впливають на результати раніше прийнятих проектних рішень.

4.3

(Пункт 4.3 вилучено, Зміна № 1)

4.4 Розділи науково-проектної документації спрямовані на санітарно-епідеміологічну, екологічну, пожежну та іншу безпеку пам'ятки, а також розділи, спрямовані на створення умов для безперешкодного доступу для осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп (у тому числі і на розумне пристосування пам'яток для осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп), не повинні призводити до зміни пам'ятки, втрати її автентичності та/або погіршення її історичної, естетичної, наукової або художньої цінності відповідно до Закону України "Про охорону культурної спадщини".

(Пункт 4.4 змінено, Зміна № 1)

4.5 До науково-дослідних робіт належать:

- а) попередні роботи;
- б) роботи з обстежень (для розроблення науково-проектної документації на протиаварійні та/або невідкладні консерваційні роботи);
- в) комплексні наукові дослідження.

(Пункт 4.5 змінено, Зміна № 1)

4.6 До науково-проектної документації належать:

- а) документація на протиаварійні роботи;
- б) документація на невідкладні консерваційні роботи;
- в) ескізний проект (ЕП);
- г) проект (П);
- д) робочий проект (РП);
- е) робоча документація (Р).

(Пункт 4.6 змінено, Зміна № 1)

4.7 Кошторисна вартість визначається відповідно до кошторисних норм України [33].

(Пункт 4.7 змінено, Зміна № 1)

4.8 Стадійність проектування визначається Реставраційним завданням (додаток Е) та Завданням на проектування.

Проектування може виконуватись в:

- а) одну стадію - робочий проект (РП);
- б) дві стадії - проект (П), робоча документація (Р);
- в) три стадії - ескізний проект (ЕП), проект (П), робоча документація (Р).

Примітка. Замовник та генпроектувальник (проектувальник) приймають рішення щодо зміни кількості стадій або стадійності проектування об'єктів будівництва (реставрації) незалежно від класу наслідків (відповідальності) об'єктів.

(Пункт 4.8 змінено, Зміна № 1)

4.9 У разі ремонту (реставраційного) пам'ятки або її частини можливе розроблення науково-проектної документації за робочим проектом (РП). У випадку необхідності опорядження фасадів або інтер'єрів за наявності раніше розроблених паспортів опорядження можна розробляти лише розділ технології виконання робіт, із врахуванням фактичного технічного стану пам'ятки визначеного за результатами відповідних обстежень, а також кошторисну документацію.

(Пункт 4.9 змінено, Зміна № 1)

4.10 До ремонту (реставраційного) належать роботи, спрямовані на ремонт покрівель, водостоків; ремонт вікон, дверей, печей, тиньку, скління віконних заповнень, пофарбування стін інтер'єрів та фасадів, влаштування систем інженерного забезпечення та інші роботи, що не змінюють існуючих конструкцій, матеріалів, деталей пам'яток тощо.

(Пункт 4.10 змінено, Зміна № 1)

4.11 В залежності від складу та змісту робіт, визначених реставраційним завданням, документація може розроблятися на пам'ятку в цілому або її частини.

4.12 Розроблення науково-проектної документації на збереження пам'ятки (комплексу) може виконуватися за чергами та пусковими комплексами відповідно до реставраційного завдання, завдання на проектування. У цьому випадку документація на стадії проектування, що схвалюється (затверджується), розробляється в цілому на пам'ятку (комплекс) з розподілом за чергами та пусковими комплексами. Розроблення наступної стадії проектування може здійснюватися за кожною окремою чергою та пусковому комплексу.

(Пункт 4.12 змінено, Зміна № 1)

4.13 Склад та зміст науково-проектної документації встановлюється в залежності від постав-

лених завдань, спрямованих на збереження пам'ятки.

4.14 Залежно від вимог до точності, які висуваються до обмірів, вони класифікуються як схематичні, архітектурні, архітектурно-археологічні та фотограмметричні.

Схематичний обмір виконується на стадії попереднього обстеження пам'ятки, коли детальніші обміри передбачено на наступних етапах робіт.

Архітектурний обмір виконується на пам'ятках, стан збереженості яких задовільний за відсутності значних переробок. При таких обмірах фіксується ідеальна геометрична схема пам'ятки, в якій усі кути приймаються прямими, а розміри елементів, що повторюються, однаковими.

Архітектурно-археологічний обмір виконується при фіксації пам'яток до XVIII сторіччя включно, з обноскою, у фіксованому рівні, з застосуванням методу триангуляції та враховує відхил від ідеальної геометричної схеми.

Фотограмметричний обмір виконується за умови, коли проведення архітектурно-археологічних обмірів пам'ятки, її окремих частин зробити неможливо через недоступність та складність влаштування риштувань для проведення обмірів вручну. Результати даного виду обміру документуються кресленнями згідно з вимогами, які висуваються до архітектурно-археологічного обміру.

4.15 Вартість науково-проектних робіт по нерухомих пам'ятках визначається відповідно до кошторисних норм України [33].

(Пункт 4.15 змінено, Зміна № 1)

4.16 Паспорт опорядження фасадів - є складовою науково-проектної документації на стадії "Робоча документація". Головна мета розробки Паспорту опорядження фасадів – закріплення за пам'яткою документально підтвердженої кольорової гами опорядження фасадів та інформації про її матеріальну структуру, що є обов'язковим для врахування для будь якої наступної реставрації фасаду.

(Пункт 4.16 долучено, Змінено № 1)

4.17 Науково-проектна документація розробляється, зокрема, на реставрацію, консервацію, реабілітацію, музеєфікацію, ремонт (реставраційний), пристосування пам'яток в різних поєднаннях цих видів робіт і заходів або окремо.

(Пункт 4.17 долучено, Змінено № 1)

5 СКЛАД РОЗДІЛУ ТА ЗМІСТ ПОПЕРЕДНІХ РОБІТ

(Назву Розділу 5 змінено, Зміна № 1)

5.1 Попередні роботи є обов'язковим розділом науково-дослідних робіт на пам'ятці. Розділ включає результати попередніх досліджень та вихідні дані.

(Пункт 5.1 змінено, Зміна № 1)

5.1.1 Вихідні дані для об'єкта реставрації, які надає замовник (додаток А).

5.1.2 Попередні дослідження в залежності від стану пам'ятки передбачають:

- а) попереднє вивчення літературних і графічних джерел;
- б) попереднє архітектурне обстеження;
- в) попереднє обстеження конструкцій;
- г) попереднє інженерне обстеження;
- д) попереднє технологічне обстеження;
- е) попереднє археологічне обстеження (в разі потреби);
- ж) фотофіксацію;
- и) попереднє обстеження території (в разі потреби).

(Пункт 5.1.2 змінено, Зміна № 1)

5.1.3 Результатом попередніх робіт є:

- а) короткі історичні відомості;
- б) схематичний обмір;

- в) визначений фізичний об'єм пам'ятки;
- г) схема фотофіксації;
- д) фотографії загального вигляду та елементів пам'ятки з анотаціями;
- е) акт огляду технічного стану пам'ятки (додаток Б);
- ж) акт визначення категорії складності робіт з розроблення документації (додаток В);
- и) акт визначення втрат пам'ятки (додаток Г);
- к) програма виконання науково-дослідних робіт;
- л) схеми місць улаштування зондажів, шурфів, встановлення будівельних риштувань, розкриття конструкцій, відбору зразків матеріалів;
- м) програма виконання науково-проектних робіт;
- н) програма виконання протиаварійних або невідкладних консерваційних робіт (за потреби);
- п) кошторисний розрахунок на виконання науково-дослідних, науково-вишукувальних та науково-проектних робіт (за потреби);
- р) кошторисні розрахунки вартості ремонтно-реставраційних робіт (за потреби);
- с) пропозиції щодо необхідності визначення стану забруднення атмосферного повітря, ґрунту, водних об'єктів, акустичного, радіаційного електромагнітного, радіаційного забруднення тощо на ділянці пам'ятки (за потреби);
- т) реставраційне завдання (додаток Е).

(Пункт 5.1.3 змінено, Зміна № 1)

6 СКЛАД РОЗДІЛУ ТА ЗМІСТ КОМПЛЕКСНИХ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

(Назву Розділу 6 змінено, Зміна № 1)

6.1 Склад та зміст комплексних наукових досліджень визначається програмою на виконання науково-дослідних робіт. Склад комплексних наукових досліджень відображається в реставраційному завданні.

6.2 Комплексні наукові дослідження здійснюються для отримання інформації про:

- а) культурну, історичну і наукову цінність пам'ятки;
- б) первісну матеріальну структуру пам'ятки та її пізніші історичні нашарування а саме: інформацію про планувальну структуру пам'ятки, об'ємно-просторову композицію, архітектурне вирішення фасадів та інтер'єрів, а також їх опорядження;
- в) інженерні та технологічні рішення пам'ятки;
- г) хімічні, фізичні та фізико-технічні характеристики матеріалів пам'ятки;
- д) стан збереженості конструкцій;
- е) стан збереженості матеріалів пам'ятки;
- ж) геологічні та гідрологічні умови території пам'ятки;
- з) природні та антропогенні чинники впливу на пам'ятку.

(Пункт 6.2 змінено, Зміна № 1)

6.3 Комплексні наукові дослідження виконуються до початку науково-проектних робіт та складаються з:

- а) історико-архівних та бібліографічних досліджень;
- б) натурних досліджень та вишукувань;
- в) камеральних (в тому числі лабораторних) досліджень.

Примітка. За потреби, наукові дослідження виконуються протягом всього процесу проектування та виконання робіт на пам'ятці.

6.4 Історико-архівні та бібліографічні дослідження включають: збір та вивчення опублікованих джерел, виявлення архівних матеріалів та їх систематизацію, що стосуються пам'ятки та її середовища. Результати історико-архівних та бібліографічних досліджень оформлюються у вигляді історичної (історико-архітектурної) довідки, яка оформлюється згідно з додатком Л.

6.5 Натурні дослідження виконуються з метою вивчення матеріальної структури пам'ятки, визначення частин (елементів) первісного ядра та пізніших історичних нашарувань пам'ятки, виявлення місць втрачених частин та/або елементів пам'ятки.

6.6 Зміст натурних досліджень визначається програмою натурних досліджень, які можуть включати:

- а) обміри: архітектурні, архітектурно-археологічні, фотограмметричні;
- б) архітектурні дослідження;
- в) архітектурно-археологічні дослідження;
- г) інженерні дослідження;
- д) конструкторські дослідження;
- е) науково-технологічні дослідження;
- ж) дослідження території, прилеглої до пам'ятки;
- и) фотофіксацію.

6.7 В межах завдань, поставлених у програмі науково-дослідних робіт, розробляються плани, фасади, перерізи (перетини) із позначенням місць влаштування зондажів, шурфів з метою дослідження кладки (мурування) згідно з додатком Ж, результати яких формують наукову базу з вивчення та систематизації пам'яток та є складовою частиною науково-дослідних робіт.

6.8 Результатами комплексних наукових досліджень в кожному окремому випадку, згідно з 6.1, є:

а) архітектурні або архітектурно-археологічні обміри із фіксацією усіх змін в об'ємній та планувальній структурі пам'ятки з їх описом.

Примітка. Обміри та виконані за ними креслення є основою для розроблення документації, яка розробляється для збереження пам'ятки, та невід'ємною складовою результатів натурних досліджень;

(Примітка пункту 6.8 змінено, Зміна № 1)

б) звіт про інженерне обстеження з фіксацією стану мереж та висновками щодо їх експлуатаційних показників та рекомендацій щодо їх подальшої експлуатації;

в) звіт про конструкторське обстеження з фіксацією стану конструкцій та висновками щодо їх експлуатаційних показників та рекомендацій щодо їх підсилення, укріплення;

г) звіт про хіміко-технологічні обстеження та дослідження з рекомендаціями щодо застосування матеріалів та технологій;

д) звіт про дослідження живопису і предметів внутрішнього оздоблення;

е) звіт про археологічні дослідження з фіксацією археологічних та архітектурно-археологічних складових пам'ятки (за потреби);

ж) звіт про інженерно-геологічні вишукування з висновками та рекомендаціями;

и) звіт про архітектурні дослідження.

6.9 Усі дані, отримані в процесі дослідження та зафіксовані шляхом фотографування, оформлюються окремою книгою "Фотофіксаційні матеріали" з анотацією кожного фото. Невід'ємною частиною книги "Фотофіксаційні матеріали" є схема фотофіксації, яка в кожному окремому випадку становить схематичні плани, фасади, перерізи (перетини), на яких наносяться точки та напрямки фотофіксації, номери фотографій.

6.10 Результатом комплексних наукових досліджень є фіксація первісного ядра пам'ятки та її пізніших історичних нашарувань (в тому числі археологічних та архітектурно-археологічних), визначення функціональної типології, ролі у навколишньому середовищі, належності до архітектурного стилю (стилів), колористичного вирішення, авторства тощо. Отримані дані є єдиним об'єктивним джерелом визначення автентичності пам'ятки в цілому, її окремої частини (елемента), пізніших історичних нашарувань пам'ятки.

6.11 Результати, отримані під час проведення комплексних наукових досліджень, є науковою

базою для обґрунтування та прийняття проектних рішень та приводяться в пояснювальній записці на стадіях ЕП, П та РП.

6.12 Кошторисна вартість комплексних наукових досліджень визначається відповідно до кошторисних норм України [33].

(Пункт 6.12 змінено, Зміна № 1)

7 СКЛАД ТА ЗМІСТ НАУКОВО-ПРОЕКТНОЇ ДОКУМЕНТАЦІЇ НА ПРОТИАВАРІЙНІ АБО НЕВІДКЛАДНІ КОНСЕРВАЦІЙНІ РОБОТИ

7.1 Протиаварійні роботи та/або невідкладні консерваційні роботи на пам'ятці повинні забезпечувати безпечну експлуатацію пам'ятки на період, необхідний для виконання науково-дослідних робіт, розроблення науково-проектної документації та виконання ремонтно-реставраційних робіт.

(Пункт 7.1 змінено, Зміна № 1)

7.2 Науково-проектна документація на протиаварійні та/або невідкладні консерваційні роботи розробляється за потреби та складається з матеріалів попередніх робіт, рекомендацій щодо виконання протиаварійних робіт на пам'ятці, робочих креслень та кошторисної документації в обсязі стадії робочого проекту.

7.2.1 Обстеження виконуються в обсязі, достатньому для розроблення науково-проектної документації на виконання протиаварійних та/або невідкладних консерваційних робіт.

7.2.2 Матеріали обстежень містять:

- а) схематичний, архітектурний або архітектурно-археологічний обмір (в необхідних обсягах);
- б) акт огляду технічного стану пам'ятки (додаток Б);
- в) акт визначення категорії складності робіт з розроблення документації* (додаток В);
- г) акт визначення втрат пам'ятки (додаток Г);
- д) схему фотофіксації;
- е) фотографії загального вигляду пам'ятки, її аварійних елементів або частин з анотаціями;
- ж) рекомендації щодо виконання протиаварійних або невідкладних консерваційних робіт на пам'ятці.

(Пункт 7.2.2 змінено, Зміна № 1)

7.2.3 Робочі креслення виконуються на основі матеріалів обстежень та/або дефектних актів (додаток Д) в обсязі, достатньому для виконання протиаварійних та/або невідкладних консерваційних робіт.

7.2.4 Кошторисна документація

Кошторисна вартість на проведення протиаварійних або невідкладних консерваційних робіт визначається відповідно до кошторисних норм України[33].

8 СКЛАД ТА ЗМІСТ ЕСКІЗНОГО ПРОЕКТУ (ЕП)

8.1 Ескізний проект розробляється для визначення попередніх концептуальних архітектурних (об'ємно-просторових, планувальних) та містобудівних (розпланувальних) рішень пам'ятки, комплексу та/або ансамблю для визначення черг будівництва.

(Пункт 8.1 змінено, Зміна № 1)

8.2 Ескізний проект розробляється на підставі вихідних даних для об'єкта реставрації, реставраційного завдання та результатів комплексних наукових досліджень.

8.3 Ескізний проект складається з текстових та графічних матеріалів, якими визначаються концептуальні архітектурні, містобудівні, інженерні, конструктивні, технологічні та інші рішення, спрямовані на збереження пам'ятки.

8.4 Ескізний проект включає:

- а) пояснювальну записку;

- б) креслення;
- в) кошторисну документацію.

8.4.1 Пояснювальна записка містить:

- а) загальні відомості про пам'ятку, в тому числі характер її використання з посиланнями на вихідні дані та матеріали науково-дослідних робіт;
- б) описи існуючого вигляду та технічного стану з посиланням на матеріали науково-дослідних робіт;
- в) концептуальні містобудівні, архітектурні, конструктивні, інженерні і технологічні рішення з посиланнями на матеріали науково-дослідних робіт;
- г) описи графічних реконструкцій (за потреби) з посиланнями на матеріали відповідних науково-дослідних робіт;
- д) пропозиції з колористичного вирішення фасадів та інтер'єрів;
- е) концептуальні рішення зі збереження пам'яток монументального мистецтва і предметів внутрішнього оздоблення з посиланнями на матеріали науково-дослідних робіт;
- ж) пропозиції зі збереження археологічних та/або архітектурно-археологічних об'єктів в межах ділянки проектування;
- з) пропозиції з благоустрою, вертикального планування та озеленення території;
- и) заходи з пожежної безпеки, охорони праці та навколишнього середовища санітарно-епідеміологічного благополуччя населення;
- к) заходи з доступності території пам'ятки для маломобільних груп населення;
- л) принципові рішення з пристосування пам'ятки (за потреби).
- м) основні техніко-економічні показники.

Примітка. Техніко-економічні показники складаються у випадку, коли на стадії ЕП розробляються принципові рішення з пристосування пам'ятки. При проектуванні за чергами будівництва, а також за необхідності виділення пускових комплексів, техніко-економічні показники зазначаються, в тому числі, для кожної черги та пускового комплексу.

(Пункт 8.4.1 змінено, Зміна № 1)

8.4.2 Креслення містять:

- а) ситуаційний план розташування пам'ятки в планувальній структурі населеного пункту в масштабі 1:2000, 1:5000 або 1:10000;
- б) генеральний план ділянки проектування у масштабі 1:200 або 1:500;
- в) плани, фасади, перерізи (перетини) у масштабі 1:50; 1:100.

8.4.3 Кошторисна документація.

Кошторисна вартість на стадії ЕП визначається відповідно до кошторисних норм України [33].

(Пункт 8.4.3 змінено, Зміна № 1)

9 СКЛАД ТА ЗМІСТ ПРОЕКТУ (П)

9.1 Проект розробляється на підставі вихідних даних для об'єкта реставрації, реставраційного завдання та на основі матеріалів комплексних наукових досліджень. Проект складається з текстових та графічних матеріалів, якими визначаються принципові архітектурні, містобудівні, інженерні, конструктивні і технологічні рішення, спрямовані на збереження пам'ятки.

9.2 В разі тристадійного проектування проект розробляється з урахуванням проектних рішень розробленого ескізного проекту.

9.3 Проект включає:

- а) пояснювальну записку;
- б) креслення;

- в) документацію з технології виконання ремонтно-реставраційних робіт;
- г) основні положення організації реставрації;
- д) відомості обсягів робіт;
- е) кошторисну документацію.

(Пункт 9.3 змінено, Зміна № 1)

9.3.1 Пояснювальна записка містить:

- а) загальні відомості про пам'ятку, в тому числі характер її використання з посиланнями на вихідні дані та матеріали комплексних наукових досліджень;
- б) описи існуючого вигляду та технічного стану з посиланнями на матеріали науково-дослідних робіт;
- в) принципові містобудівні, архітектурні, конструктивні, інженерні і технологічні та інші рішення з посиланнями на матеріали комплексних наукових досліджень;
- г) принципові рішення зі збереження монументального мистецтва і предметів внутрішнього оздоблення з посиланнями на матеріали комплексних наукових досліджень;
- д) принципові рішення зі збереження археологічних та/або архітектурно-археологічних об'єктів в межах ділянки проектування;
- е) описи графічних реконструкцій з посиланнями на матеріали відповідних комплексних наукових досліджень (за потреби);
- ж) пропозиції з колористичного вирішення фасадів та інтер'єрів;
- и) відомості обсягів робіт;
- к) оцінку впливу на навколишнє середовище (за потреби);
- л) пропозиції щодо:
 - дотримання вимог санітарних норм і правил;
 - безпеки об'єкта для життя та здоров'я людей;
 - охорони навколишнього середовища;
 - заходів з пожежної безпеки;
 - рішення щодо енергозбереження та застосування енергозберігаючих технологій на пам'ятці;
 - доступності території пам'ятки для маломобільних груп населення;
- м) пропозиції з благоустрою, вертикального планування та озеленення території пам'ятки;
- н) принципові рішення з пристосування пам'ятки (за потреби).
- п) основні техніко-економічні показники.

Примітка. При проектуванні за чергами будівництва, а також, за необхідності, із виділенням пускових комплексів, техніко-економічні показники зазначаються, в тому числі для кожної черги та пускового комплексу

Заходи, викладені в пунктах "л" та "н" пояснювальної записки, повинні відповідати вимогам, викладеним у 4.4 цих Норм.

(Пункт 9.3.1 змінено, Примітка долучено, Зміна № 1)

9.3.2 Креслення містять:

- а) ситуаційний план розташування пам'ятки в планувальній структурі населеного пункту в масштабі 1:2000, 1:5000 або 1:10000;
- б) схему розташування пам'ятки в структурі кварталу в масштабі 1:1000 або 1:2000 (за потреби);
- в) генеральний план ділянки проектування на топографічній основі в масштабі 1:200, 1:500 або 1:1000;
- г) схему напрямків трас інженерних мереж на топографічній основі в масштабі 1:2000 (за потребою);
- д) схему руху транспорту і пішоходів (за потреби) в масштабі 1:200 або 1:500;
- е) схему вертикального планування в масштабі 1:200 або 1:500 (за потреби);

- и) схему озеленення в масштабі 1:200 або 1:500 (за потреби);
- к) плани, фасади, перерізи (перетини) в масштабі 1:50 або 1:100;
- л) розгортки інтер'єрів (за потреби);
- м) фрагменти, вузли та деталі в масштабі (за потреби) 1:10 або 1:20;
- м) колористичне вирішення фасадів;
- н) принципові схеми інженерного забезпечення пам'ятки.

(Пункт 9.3.2 змінено, Зміна № 1)

9.3.3 Технологія виконання ремонтно-реставраційних робіт складається з опису видів робіт, послідовності їх виконання та вимог щодо застосування будівельних та оздоблювальних матеріалів.

9.3.4 Основні положення з організації реставрації (ОПОР) за складом та змістом відповідають вимогам ДБН А.3.1-5.

9.3.5 Кошторисна документація.

Кошторисна вартість на стадії П визначається відповідно до кошторисних норм України [33].

(Пункт 9.3.5 змінено, Зміна № 1)

9.4

(Пункт 9.4 вилучено, Зміна № 1)

10 СКЛАД ТА ЗМІСТ РОБОЧОГО ПРОЕКТУ (РП)

10.1 Робочий проект розробляється на протиаварійні роботи, невідкладні консерваційні роботи та на ремонт (реставраційний). Робочий проект також може розроблятися на реставрацію пам'яток, які згідно з класифікацією [32] відносяться до першої категорії складності, а також на реставрацію частини пам'ятки незалежно від категорії складності.

(Пункт 10.1 змінено, Зміна № 1)

10.2 Робочий проект є інтегруючою стадією проектування і складається з затверджувальної частини та робочої документації (Р).

Робочий проект включає:

- а) пояснювальну записку;
- б) креслення;
- в) Документацію з технології виконання ремонтно-реставраційних робіт;
- г) основні положення з організації реставрації;
- д) відомості обсягів робіт;
- е) кошторисну документацію;
- ж) основні техніко-економічні показники.

Примітка. При проектуванні за чергами будівництва, а також, за необхідності, із виділенням пускових комплексів, техніко-економічні показники зазначаються, в тому числі для кожної черги та пускового комплексу

(Пункт 10.2 змінено, Зміна № 1)

10.3 Склад та зміст розділів РП з ремонту (реставраційного) об'єктів може змінюватись залежно від технічної та технологічної складності робіт.

(Пункт 10.3 змінено, Зміна № 1)

10.4

(Пункт 10.4 вилучено, Зміна № 1)

10.5 Кошторисна документація.

Кошторисна вартість на стадії РП визначається відповідно до кошторисних норм України[33].

(Пункт 10.5 змінено, Зміна № 1)

11 СКЛАД ТА ЗМІСТ РОБОЧОЇ ДОКУМЕНТАЦІЇ (Р)

11.1 Робоча документація розробляється на підставі затвердженого проекту (П) або затвердженої частини робочого проекту (РП).

11.2 Робоча документація складається з текстової частини, креслень та кошторисної доку-

ментації.

11.2.1 Текстова частина складається з:

- а) опису комплексу методів та технологічних вказівок щодо виконання окремих видів робіт;
- б) технології виконання ремонтно-реставраційних робіт;
- в) відомостей потреби в матеріалах;
- г) відомостей обсягів робіт.

11.2.2 Креслення складаються з:

- а) картограм робіт та вказівок щодо їх виконання;
- б) маркувальних креслень (за потреби);
- в) робочих креслень загального виду: плани, фасади, перерізи (перетини) в масштабі 1:25, 1:50 або 1:100;
- г) робочих креслень на виконання різних видів робіт зі специфікаціями виробів і обладнання (в тому числі індивідуального виготовлення) в масштабі 1:1, 1:10, 1:20 або 1:50;
- д) вузлів та деталей конструкцій зі специфікаціями виробів і обладнання (в тому числі індивідуального виготовлення) в масштабі 1:1, 1:5, 1:10 або 1:20;
- е) шаблонів зі специфікаціями виробів і обладнання (в тому числі індивідуального виготовлення) в масштабі 1:1;
- ж) паспорта опорядження фасадів (додаток К);
- и) технологічних схем з планами розміщення устаткування (в разі пристосування пам'ятки);
- к) робочих креслень деталей генплану в масштабі 1:50, 1:100 або 1:200;
- л) інших креслень, необхідних для виконання робіт;
- м) генплану, розпланувального креслення, вертикального планування /плану організації рельєфу, картограм земляних робіт, розрізів в масштабі 1:200; 1:500;
- н) малих архітектурних форм.

(Пункт 11.2.2 змінено, Зміна № 1)

11.3 Кошторисна документація.

Кошторисна вартість на стадії Р визначається відповідно до кошторисних норм України [33].

(Пункт 11.3 змінено, Зміна № 1)

11.4 В процесі виконання ремонтно-реставраційних робіт можуть складатись дефектні акти (додаток Д) на окремі види робіт за потреби, для подальшої розробки проектних рішень.

(Пункт 11.4 змінено, Зміна № 1)

12 СКЛАД ТА ЗМІСТ НАУКОВО-РЕСТАВРАЦІЙНОГО ЗВІТУ

12.1 Науково-реставраційний звіт є узагальнюючою невід'ємною складовою документації, спрямованої на збереження пам'ятки, який фіксує проведені роботи або їх окремий етап. Науково-реставраційний звіт складається на основі результатів науково-дослідних робіт, науково-проектної документації.

(Пункт 12.1 змінено, Зміна № 1)

12.2 Науково-реставраційний звіт містить:

- а) перелік вихідних даних для об'єкта реставрації, згідно з якими були проведені науково-дослідні, науково-проектні та ремонтно-реставраційні роботи;
- б) короткі історичні відомості з будівельною періодизацією пам'ятки;
- в) перелік та результати проведених досліджень з додатками або з посиланнями на матеріали відповідних науково-дослідних робіт та фотографії з анотаціями та схемою фотофіксації, подані окремою книгою;
- г) короткі відомості прийнятих проектних рішень з посиланнями на матеріали відповідних

науково-дослідних робіт;

д) результати науково-дослідних робіт, виконаних у ході ремонтно-реставраційних, протиаварійних та/або невідкладних консерваційних робіт;

е) опис змін та їх обґрунтувань, які були внесені до проекту в процесі виконання робіт;

ж) документи та матеріали, які вплинули на хід виконання робіт;

и) опис проведених робіт, їх технології і методики виконання;

к) перелік використаних будівельних та оздоблювальних матеріалів, виробів, конструкцій та обладнання;

л) висновки за результатами виконаних науково-дослідних, науково-проектних та виробничих робіт.

12.3 До науково-реставраційного звіту додаються:

а) акти здачі-приймання робіт;

б) державний акт готовності об'єкта до експлуатації (за наявності);

в) комплект виконавчих креслень: плани, фасади, перерізи (перетини), шаблони тощо;

г) акти та протоколи нарад щодо внесення змін до науково-проектної документації;

д) матеріали фотофіксації пам'ятки (до початку, в процесі і після завершення робіт), які подаються окремою книгою, як альбом фотографій з анотаціями та схемою фотофіксації;

е) рекомендації з експлуатації пам'ятки та її території, а також щодо необхідності ведення моніторингу за технічним станом пам'ятки після виконання робіт.

ДОДАТОК А
(довідковий)

ВИХІДНІ ДАНІ ДЛЯ ОБ'ЄКТА БУДІВНИЦТВА (РЕСТАВРАЦІЇ), ЯКІ НАДАЄ ЗАМОВНИК

1. Лист-замовлення.
2. Правовстановлюючі документи на користування пам'яткою або її частиною.
3. Розпорядчий акт власника про проведення ремонтно-реставраційних робіт.
4. Документи на право землекористування (у разі наявності);
5. Межі ділянки землекористування (викопіювання з чергового кадастрового плану).
6. Топографічний план території на паперових та електронних носіях в масштабі М 1:500 та/або М 1:2000 із зазначенням меж ділянки проектування.
7. Матеріали інженерних вишукувань (за наявності).
8. Завдання на проектування (в разі пристосування об'єкта реставрації)
9. Технічні умови на приєднання об'єкта до інженерних мереж (за необхідності).
10. Архівні документи - плани БТІ, старовинні фотографії, іконографічні матеріали, замальовки, кошториси на ремонтні та ремонтно-реставраційні роботи.
11. Науково-реставраційний звіт (за наявності)
12. Охоронний договір на пам'ятку культурної спадщини (за наявності)

(Додаток А змінено, Зміна № 1).

ДОДАТОК Б
(обов'язковий)

Форма 1

АКТ ОГЛЯДУ ТЕХНІЧНОГО СТАНУ ПАМ'ЯТКИ*

М.

«_____»20____р.

Назва пам'ятки або щойно виявленого об'єкта культурної спадщини

Місце розташування (адреса).

Ми, комісія у складі замовника, науково-проектної організації _____
_____ склали даний акт про те, що «__»_____ 20__р. нами
проведено огляд технічного стану пам'ятки.

В результаті проведеного огляду технічного стану пам'ятки (її частини або елементів) встановлено:

1. Загальний стан пам'ятки:

2. Коротка характеристика пам'ятки:

3. Стан зовнішніх архітектурно-конструктивних та декоративних елементів:

4. Стан внутрішніх архітектурно-конструктивних та декоративних елементів:

5. Стан живопису:

6. Характеристика прилеглої території:

ВИСНОВКИ:

ДОДАТКИ:

Підписи:

Представник замовника

Представник проектної організації

*Примітка 1. Назва пам'ятки або щойно виявленого об'єкта культурної спадщини зазначається згідно із Державним реєстром нерухомих пам'яток України або згідно з переліками (списками) пам'яток, які взяті на облік відповідно до законодавства, яке діяло до набрання чинності Закону України «Про охорону культурної спадщини», або Переліком об'єктів культурної спадщини.

*Примітка 2. Дана форма акту технічного стану пам'ятки застосовується й для щойно виявлених об'єктів культурної спадщини.

.(Додаток Б змінено, Зміна № 1)

ДОДАТОК В
(обов'язковий)

Форма 2

АКТ
ВИЗНАЧЕННЯ КАТЕГОРІЇ СКЛАДНОСТІ РОБІТ ІЗ РОЗРОБЛЕННЯ ДОКУМЕНТАЦІЇ†

М.

«_____»20__ р.

1. Назва пам'ятки або щойно виявленого об'єкта культурної спадщини.
2. Місце розташування (адреса).
3. Категорія складності пам'ятки при обмірних роботах.
4. Категорія складності пам'ятки при розробці проекту..

Підписи:

Представник замовника

Представник проектної організації

Примітка. Назва пам'ятки або щойно виявленого об'єкта культурної спадщини зазначається згідно із Державним реєстром нерухомих пам'яток України або згідно з переліками (списками) пам'яток, які взяті на облік відповідно до законодавства, яке діяло до набрання чинності Закону України «Про охорону культурної спадщини», або Переліком об'єктів культурної спадщини.

(Додаток В змінено, Зміна № 1)

ДОДАТОК Г
(обов'язковий)

Форма 3

АКТ
ВИЗНАЧЕННЯ ВТРАТ ПАМ'ЯТКИ*

м.

«_____»20__р

1. Назва пам'ятки або щойно виявленого об'єкта культурної спадщини.
2. Місце розташування об'єкта (адреса).
3. Коротка характеристика пам'ятки та прилеглої території (з зазначенням загальної збереженості та історично цінних або характерних елементів):
4. Об'єми пам'ятки, м³:
 - існуючий (V1)
 - втрачений (V2)
 - загальний (V1 + V2)
5. Максимальні габарити, м:
 - в плані
 - висотні
6. Площа забудови пам'ятки, м²
7. Площа ділянки проектування, м²
8. Визначення величини втрат пам'ятки

Ми, комісія у складі ,замовника, проектної організації склали цей акт про те, що основні елементи пам'ятки мають наступний відсоток зносу (втрат):

№ з/п	Елементи будинку	Питома вага елемента $Y_e, \%$	Фізичний знос елемента $Fe, \%$	Знос елемента будівлі, $Y_e (\%)$
1	2	3	4	5
1.	Фундаменти			
2.	Стіни, перегородки			
3.	Перекриття			
4.	Покриття даху			
5.	Підлоги			
6.	Сходи			
7.	Вікна та двері			
8.	Внутрішнє оздоблення			
9.	Інженерне обладнання			
10.	Інші елементи			
	Всього			

Примітка 1 Назва пам'ятки або щойно виявленого об'єкта культурної спадщини визначається згідно із Державним реєстром нерухомих пам'яток України або згідно з переліками (списками) пам'яток, які взяті на облік відповідно до законодавства, яке діяло до набрання чинності Закону України «Про охорону культурної спадщини», або Переліком об'єктів культурної спадщини.

***Примітка 2** Дана форма акту визначення втрат пам'ятки застосовується й для щойно виявлених об'єктів культурної спадщини. «Акт визначення втрат пам'ятки» відповідає «Акту втрати первісного вигляду пам'ятки» роботи зі складання якого визначаються згідно з Тимчасовим збірником цінних науково-проектних робіт по нерухомих пам'ятках історії та культури Української РСР (ТЗЦНІПР-91) [32] і діє у перехідний період до часу прийняття стандарту щодо розрахунку кошторисної вартості науково-дослідних робіт та науково-проектної документації на збереження пам'яток та робіт з їхньої розробки, а також стандарту щодо визначення категорії складності для реставрації пам'яток архітектури та містобудування.

Відсоток втрат пам'ятки складає: _____ %

Підписи:

Представник замовника

Представник проектної організації

Фізичний знос елементів пам'ятки визначається за формулою: $Y_e \frac{\Phi_e}{100} (\%)$ де:

де:

$Y_e (\%)$ - питома вага елемента [32]

$\Phi_e (\%)$ - фізичний знос елементів [27, таблиця 1].

Сума фізичного зносу елементів визначає загальний відсоток втрат пам'ятки.

Приклад:

№ з/п	Елементи будинку	Питома вага елемента $Y_e, \%$	Фізичний знос елемента $\Phi_e, \%$	Знос елемента будівлі, $Y_e - (\%)$
1	2	3	4	5
1.	Фундаменти	5	20	1
2.	Стіни, перегородки	26	45	11,7
3.	Перекриття	15	40	6
4.	Покриття даху	10	60	6
5.	Підлоги	12	50	6
6.	Сходи	2	50	1
7.	Вікна та двері	10	80	8
8.	Внутрішнє оздоблення	6	60	3,6
9.	Інженерне обладнання	6	40	2,4
10.	Інші елементи	8	30	2,4
	Всього	100		48,1

(Додаток Г змінено, Зміна № 1)

ДОДАТОК Д
(обов'язковий)

Форма 4

ЗАТВЕРДЖЕНО

(назва організації, що затверджує)(посада, підпис, ініціали, прізвище)

"___"20__ р.

ДЕФЕКТНИЙ АКТ

м.

«___»20__ р.

На

(вид робіт)(найменування пам'ятки)

Умови виконання робіт

Обсяги виконання робіт

№ з/п	Найменування робіт	Одиниця виміру	Кількість	Примітки
1	2	3	4	5

від підрядної організації

(назва організації, посада, П.І.Б., підпис)

від проектної організації

(назва організації, посада, П.І.Б., підпис)

від замовника

(назва організації, посада, П.І.Б., підпис)

ДОДАТОК Е
(обов'язковий)

Форма 5

ПОГОДЖЕНО
(Проектна організація)

ЗАТВЕРДЖЕНО
(Замовник)

“ ” р.
(М.П.)

“ ” р.
(М.П.)

РЕСТАВРАЦІЙНЕ ЗАВДАННЯ

1	Назва пам'ятки або щойно виявленого об'єкта культурної спадщини*
2	Назва об'єкта будівництва (реставрації)
3	Місце розташування об'єкта (адреса)
4	Категорія пам'ятки та/або правовий статус об'єкта (дати та номери рішень про взяття на державний облік, охоронний номер)
5	Підстава для розробки документації (лист-замовлення, рішення, розпорядження тощо)
6	Користувач (власник, орендар)
7	Замовник (повне найменування, адреса, П.І.Б. відповідального представника, телефон)
8	Проектна організація (повне найменування організації, адреса, П.І.Б. відповідального виконавця, № сертифіката, ким та коли виданий, телефони)
9	Короткі історичні відомості про об'єкт (у тому числі характер його використання)
10	Загальний технічний стан об'єкта (на підставі Акта огляду технічного стану)
11	Інформація про наявні матеріали науково-дослідних робіт та науково-проектної документації (відомості про раніше виконані науково-дослідні роботи та наявну науково-проектну документацію на пам'ятку, можливість її використання та місце зберігання, а також та інформацію про її реалізацію, наявність науково-реставраційних звітів)
12	Характер запланованих робіт (короткий опис основної спрямованості робіт, згідно з програмою науково-проектних та науково-реставраційних робіт)
13	Умови пристосування об'єкта проектування під сучасне використання (навести інформацію щодо зміни (збереження) функціонального призначення)
14	Благоустрій території (вказати межі ділянки проектування та необхідність проведення робіт з її благоустрою)
15	Склад науково-дослідних робіт (залишити необхідне)
15.1	<i>Історико-архівні та бібліографічні дослідження</i> (складання історичної довідки)
15.2	<i>Натурні дослідження</i> (обміри, стереофотограмметрія, зондажі, шурфи)
15.3	<i>Архітектурні, археологічні, конструкторські, інженерні, інженерно-геологічні, гідрогеологічні, хіміко-технологічні та інші дослідження або вишукування з необхідністю надання висновків та рекомендацій</i>
15.4	<i>Лабораторні дослідження будівельних та оздоблювальних матеріалів з необхідністю надання висновків та рекомендацій</i>
16	Фотофіксація
17	Стадійність проектування (залишити необхідне)

17.1	Одностадійне
17.2	Двостадійне
17.3	Тристадійне
18.	Склад науково-проектних робіт (залишити необхідне)
18.1	Робочий проект на протиаварійні роботи (РП)
18.2	Робочий проект невідкладних консерваційних робіт (РП)
18.3	Ескізний проект (ЕП)
18.4	Проект(П)
18.5	Робочий проект (РП)
18.6	Робоча документація(Р)
19	Науково-реставраційний звіт
20	Науково-методичне керівництво (П.І.Б за необхідністю), науково-технічний супровід (за необхідністю), та авторський нагляд (П.І.Б.ГАПа, ГІПа, № сертифікатів, ким та коли видані, телефони)
21	Дані про особливі умови будівництва (сейсмічність, просадні ґрунти, підроблюванні і підтоплювані території тощо)
22	Черговість будівництва, необхідність виділення пускових комплексів
23	Визначення класу наслідків (відповідальності)
24	Вказівки про необхідність: 1) попередніх погоджень проектних рішень; 2) розроблення індивідуальних технічних вимог; 3) розроблення окремих проектних рішень в декількох варіантах і на конкурсних засадах; 4) виконання демонстративних матеріалів, макетів, креслень інтер'єрів, їх склад та форма; 5) виконання науково-дослідних та дослідно-експериментальних робіт у процесі проектування і будівництва, науково технічного супроводу; 6) технічного захисту інформації
25	Вимоги до інженерного захисту територій і об'єктів
26	Вимоги щодо розроблення розділу "Оцінка впливів на навколишнє середовище"
27	Вимоги з енергозбереження та енергоефективності
28	Дані про технології і (або) науково-дослідні роботи, які пропонує застосувати замовник
29	Вимоги до режиму безпеки та охорони праці
30	Вимоги щодо розроблення розділу інженерно-технічних заходів цивільного захисту
31	Вимоги до систем протипожежного захисту об'єкта
32	Вимоги до розроблення спеціальних заходів (розділів)
33	Вимоги щодо інклюзивності будівель і споруд (розумне пристосування)

Примітка 1 Назва пам'ятки або щойно виявленого об'єкта культурної спадщини зазначається згідно із Державним реєстром нерухомих пам'яток України або згідно з переліками (списками) пам'яток, які взяті на облік відповідно до законодавства, яке діяло до набрання чинності Закону України «Про охорону культурної спадщини», або Переліком об'єктів культурної спадщини.

Примітка 2 У склад реставраційного завдання на проект реставрації з пристосуванням включати пункти 21-33.

Примітка 3 Склад реставраційного завдання на проект реставрації з пристосуванням може змінюватись відповідно до особливостей об'єктів.

Підписи:

Представник замовника

Представник проектної організації

Науковий керівник

(Додаток Е змінено, Зміна № 1)

ДОДАТОК Ж
(обов'язковий)

Форма 6

М. _____

" " " 20__ р.

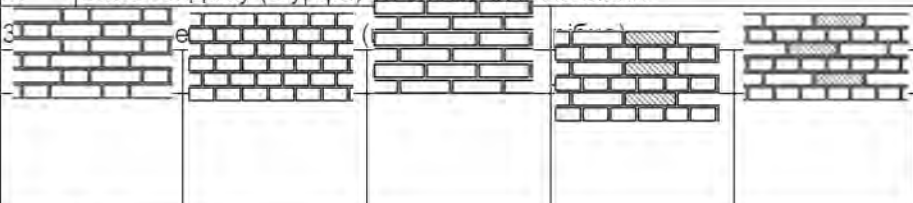
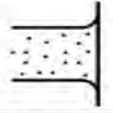
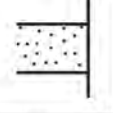
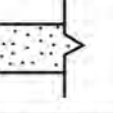
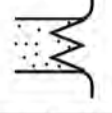
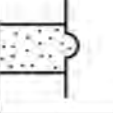
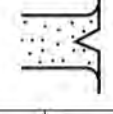
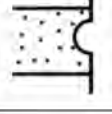
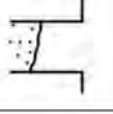
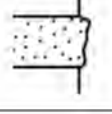
КАРТКА
фіксації характеристик кладки (мурування)

№ _____

Назва пам'ятки або щойно виявленого об'єкта культурної спадщини.

Місце розташування (адреса)

Датування пам'ятки (документальне)

№ з/п	Назва робіт	Результат фіксації
1.	Місце влаштування зондажу (шурфа)	
2.	Опис зондажу (шурфа) та спосіб їх виконання	
3.	 інший	
4.	Розмір цегли (мм):	
4.1.	Д1 x Ш1 x В1	
4.2.	Д2 x Ш2 x В2	
4.3.	Д3 x Ш3 x В3	
5.	Метод виготовлення цегли (ручне, машинне)	
6.	Метод обробки шва (вибрати потрібне)	
	затирка "підшкребка" розшивка кутник розшивка "викружка" подвійна підрізка прорізка 	
	розшивка валик підрізка пустошовка необроблений інший інший	
7.	Висота шва	
7.1.	Ш _{в1}	
7.2.	Ш _{в2}	
8.	Характеристика розчину (вапно, цем'янка, цемент, складний розчин, не встановлено, інше)	
9.	Наявність клейм на муруванні (кладці)	
9.1.	Місця розташування клейм (на ложку, на постелі, на тичку)	
9.2.	Характер клейма (симетричне, асиметричне)	
10.	Сума 10 рядів цеглин з 10 рядами швів (мм)	

Додатки:

- а) замальовки з розмірами мурування (цегли), клейм тощо;
- б) архітектурно-археологічний обмір (за необхідності)±;
- в) схема фотофіксації та фотографії.

Обстеження провів (П.І.Б., посада, підпис)

Картку склав (П.І.Б., посада, підпис)

Примітка 1 Назва пам'ятки або щойно виявленого об'єкта культурної спадщини зазначається згідно із Державним реєстром нерухомих пам'яток України або згідно з переліками (списками) пам'яток, які взяті на облік відповідно до законодавства, яке діяло до набрання чинності Закону України «Про охорону культурної спадщини», або Переліком об'єктів культурної спадщини.

Примітка 2 Пункти 4 та 7 за необхідності можуть бути збільшені кількісно

(Додаток Ж змінено, Зміна № 1)

ДОДАТОК И
(довідковий)
КОМПЛЕКТУВАННЯ І СКЛАД ТОМІВ ДОКУМЕНТАЦІЇ

Номер тому/ розділу	Позначення	Найменування	Примітка
1		Попередні роботи	
1.1	ВД	Вихідні дані	
1.2	ПД	Попередні дослідження	
2	РП	Проектна документація на протиаварійні або невідкладні консерваційні роботи. Робочий проект	
2.1	МО	Матеріали обстежень	
2.2	РП;Р	Робоча документація	
2.3	К	Зведений кошторисний розрахунок, об'єктні та локальні кошториси	
3	КНД	Комплексні наукові дослідження	
3.1	ІД	Історико-архівні та бібліографічні дослідження	
3.2	ОК	Обмірні креслення	
3.3	АД	Архітектурні дослідження	
3.4	ІКД	Інженерно-конструкторські дослідження	
3.5	ІС	Дослідження інженерних систем	
3.6	НДТ	Науково-технологічні дослідження	
3.7	АРД	Археологічні дослідження	
3.8	ДЖП	Дослідження живопису і предметів внутрішнього оздоблення	
3.9	ДТП	Дослідження території пам'ятки	
3.10	ФМ	Фотофіксаційні матеріали	
4	ЕП	Ескізний проект	
4.1	ПЗ	Пояснювальна записка.	Маркування згідно з ДСТУ Б А.2.4-4
4.2		Креслення	
4.3	ТВР	Технологія виконання робіт	
4.4	К	Зведений кошторисний розрахунок, зведення витрат, об'єктні та локальні кошторисні розрахунки, кошториси на науково-проектні та вишукувальні роботи	
5	РП	Робочий проект	
5.1	ПЗ	Пояснювальна записка	Затверджувальна частина
5.2		Креслення	Маркування згідно з ДСТУ Б А.2.4-4
5.3	Р	Робочі креслення	Маркування згідно з ДСТУ Б А.2.4-4

5.4	К	Зведення витрат, об'єктні та локальні кошториси; кошторисні розрахунки, зведений кошторисний розрахунок, відомості кошторисної вартості будівництва будинків, будівель та споруд, що входять до пускового комплексу; Кошториси на науково-проектні та вишукувальні роботи	Затверджувальна частина
6	П	Проект	
6.1	ПЗ	Пояснювальна записка	
6.2		Креслення	Маркування згідно з ДСТУ Б А.2.4-4
6.3	ТВР	Технологія виконання робіт	
6.4	ГП	Генеральний план. Основне креслення; схема руху транспорту і пішоходів; схема вертикального планування; схема озеленення, схема безперешкодного доступу до пам'яток для осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення тощо	
6.5	ОПОР	Основні положення з організації реставрації	
6.6	К	Зведення витрат, об'єктні та локальні кошториси; кошторисні розрахунки, зведений кошторисний розрахунок, відомості кошторисної вартості будівництва будинків, будівель та споруд, що входять до пускового комплексу; кошториси на науково-проектні та вишукувальні роботи	
7	Р	Робоча документація	
7.1	АР	Архітектурні рішення	При об'єднанні робочих креслень архітектурних рішень та будівельних конструкцій креслення отримують найменування «Архітектурно-будівельні рішення» та маркуються «АБ»
7.2		Конструктивні рішення	Документація може бути розділена на частини за видами конструкцій (робіт)

			КБ; КЗ; КД; КМ; КМД тощо - маркування згідно з ДСТУ Б А.2.4-4
7.3		Технологічні вказівки та комплекс методів на проведення окремих видів робіт	
7.4	ГП	Робочі креслення щодо Генерального плану, плану організації рельєфу, благоустрою, озеленення, малих архітектурних форм	
7.5		Спеціалізовані інженерні роботи	Маркування згідно з ДСТУ Б А.2.4-4
7.6	К	Об'єктні і локальні кошториси	
8	НРЗ	Науково-реставраційний звіт	
Примітка 1. Для конкретної пам'ятки комплектація науково-проектної документації в складі розділу встановлюється Реставраційним завданням. Примітка 2. До складу розділу можуть бути додані додаткові комплекти або виключатися окремі комплекти з перелічених. Примітка 3. Нумерація томів є довідковою та може визначатись у кожному випадку окремо. Примітка 4. Науково-проектна документація оформлюється згідно ДСТУ Б А.2.4-4.			

(Додаток И змінено, Зміна № 1)

ДОДАТОК К
(обов'язковий)
СКЛАД ПАСПОРТА ОПОРЯДЖЕННЯ ФАСАДІВ

1. **Титульний аркуш паспорта опорядження фасадів** виконується відповідно до ДСТУ Б А.2.4-7.
2. **Склад авторського колективу.**
3. **Вихідні дані:**
 - 3.1. Підстави для розроблення (лист-замовлення, рішення, розпорядження тощо).
 - 3.2. Документи, що засвідчують право власності на пам'ятку (свідоцтво про власність, договір оренди тощо).
 - 3.3. Акт огляду технічного стану пам'ятки (додаток Б).
 - 3.4. Реставраційне завдання (додаток Е).
 - 3.5. Короткі історичні відомості.
 - 3.6. Історична іконографія.
4. **Основна частина:**
 - 4.1. Схема розташування об'єкта проектування в планувальній структурі населеного місця.
 - 4.2. Схема розташування в структурі кварталу.
 - 4.3. Плани поверхів БТІ (М 1:100).
 - 4.4. Фотофіксація існуючого стану пам'ятки.
 - 4.5. Обов'язкові загальні вимоги.
 - 4.6. Коротка характеристика пам'ятки, фасад якої опоряджується.
 - 4.7.
(Пункт 4.7 вилучено, Зміна № 1)
 - 4.8. Креслення всіх фасадів пам'ятки у кольорі, а за необхідності - збільшений фрагмент фасаду. Всі окремі елементи фасадів, що підлягають реставрації, музеєфікації, консервації, маркуються за допомогою виносних ліній.
 - 4.9. Відомість опорядження фасадів - експлікації із зазначенням найменування елемента фасаду, виду робіт на ньому (в тому числі типи обробки), матеріалів, що застосовуються та кольорів за RAL або за таблицями кольорів будівельних фарб. Таблиця кольорів опорядження фасадів виконується відповідно до ДСТУ Б А.2.4-7.
 - 4.10. Комп'ютерний макет пам'ятки з пропозицією підсвічування об'єкта та схема розташування освітлювальних приладів з світлотехнічним розрахунком (за потреби).
 - 4.11. Загальні вказівки щодо проведення ремонтно-реставраційних робіт з опорядження фасадів.
 - 4.12. Технологія виконання робіт.
 - 4.13. Кваліфікаційний сертифікат відповідального виконавця окремих видів робіт, пов'язаних із створенням об'єктів архітектури за відповідним напрямком кваліфікації.

(Додаток К змінено, Зміна № 1)

ДОДАТОК Л
(рекомендований)

СКЛАД ТА ЗМІСТ ІСТОРИЧНОЇ (ІСТОРИКО-АРХІТЕКТУРНОЇ) ДОВІДКИ

1. Текстова частина включає основну частину та додатки.

1.1. В основній частині подаються:

- визначення меж ділянки дослідження;
- загальні відомості про історичний та містобудівний розвиток місцевості, де розташована пам'ятка із визначенням основних характеристик сучасної містобудівної ситуації навколо неї;
- інформація про охоронний статус пам'ятки та території, на якій вона розташована;
- інформація про формування пам'ятки в хронологічних межах наявних архівних матеріалів;
- короткі відомості про замовника будівництва, первісну функцію пам'ятки.
- короткі біографічні відомості про архітекторів, скульпторів, художників, архітектурну школу, в окремих випадках - відомості про організації, які брали участь у створенні пам'ятки, включаючи її історичні нашарування, а також відомості про визначних діячів, які пов'язані з історією існування пам'ятки;
- відомості про історичні події, пов'язані з пам'яткою;
- аналіз розпланувально-просторового та стильового вирішення пам'ятки з визначенням її історико-культурної цінності;
- науково обґрунтована атрибуція пам'ятки: авторство, дата будівництва із зазначенням дат наступних історичних нашарувань, реставрації;
- науково обґрунтоване визначення історичної, мистецької, культурної, художньої та іншої цінності пам'ятки загалом, її складових частин та елементів;
- короткі відомості про археологічні дослідження, які проводились у межах досліджуваної території.
- рекомендації щодо збереження (відтворення) історико-культурного потенціалу.

1.2. Додатки містять:

- виписки з історико-архівних джерел;
- перелік архівних та літературних джерел;
- перелік ілюстрацій.

2. В ілюстративній частині подаються:

- історичні та сучасні плани території, на якій розташована пам'ятка;
- іконографічні матеріали (фотокопії творів образотворчого мистецтва, архівні фотографії об'єкта дослідження та місцевості, прилеглої до його місця розташування);
- фотокопія проектних рішень, а за їх відсутності - пізніші обміри, аналоги;
- фотокопії історико-архівних документів території (описи, плани, купчі);
- сучасні поповерхові плани пам'ятки.

Примітка. За відсутності проектних креслень, даних про дату (час, період) будівництва пам'ятки, автора, відомостей про будівельні періоди, а також інших конкретних матеріалів наводяться загальні характеристики та іконографія історичної місцевості, оцінка історико-культурної цінності об'єкта дослідження в контексті розвитку вітчизняної архітектури.

ДОДАТОК М
(довідковий)

СКЛАД ТЕХНІКО-ЕКОНОМІЧНИХ ПОКАЗНИКІВ

Показник	Одиниця виміру	Кількість		
		всього	в т.ч. по чергах будівництва	
			1 черга	2 черга
			(назва черги)	(назва черги)
Вид будівництва (реставрація)				
Загальна кошторисна вартість в поточних цінах	тис. грн.			
в т.ч.:				
будівельно-монтажні роботи	тис. грн.			
устаткування	тис. грн.			
інші витрати	тис. грн.			
Ступінь вогнестійкості				
Площа ділянки	га			
Площа забудови	м²			
Поверховість	поверх (ярус)			
Загальна площа пам'ятки:	м²			
надземна частина	м²			
підземна частина	м²			
Корисна площа:	м²			
надземна частина	м²			
підземна частина	м²			
Об'єм пам'ятки:	м³			
надземна частина	м³			
підземна частина	м³			
Тривалість будівництва	місяць			
Показники річних витрат ресурсів:				
електроенергія	тис. кВт год			
теплова енергія	Гкал			
водопостачання:	тис. м³/рік			
холодної води	тис. м³/рік			
гарячої води	тис. м³/рік			
Кількість створених робочих місць	місць			

Підписи:

Головний архітектор проекту

Замовник

(Додаток М змінено, Зміна № 1)

ДОДАТОК Н
(обов'язковий)

Форма 7

ТИТУЛЬНИЙ АРКУШ

Найменування науково-проектної організації

Назва пам'ятки або щойно виявленого об'єкта культурної спадщини

(Примітка 1)

(адреса)

Вид будівництва

Замовник

Назва об'єкта будівництва(реставрації) (Примітка 2)

Номер та назва тому (Примітка 3)

(шифр тому)

Номер та назва розділу (Примітка 4)

(шифр розділу)

Посади

підписи

ініціали, прізвища (Примітка 5)

Місто, рік

Примітка 1.

Назва пам'ятки або щойно виявленого об'єкта культурної спадщини зазначається згідно із Державним реєстром нерухомих пам'яток України або згідно з переліками (списками) пам'яток, які взяті на облік відповідно до законодавства, яке діяло до набрання чинності Закону України "Про охорону культурної спадщини", або Переліком об'єктів культурної спадщини. Категорія пам'ятки та/або правовий статус об'єкта, охоронний номер, адреса.

Примітка 2.

Розробка науково-проектної документації на реставрацію, реставрацію з пристосуванням, на консервацію, на реставраційний ремонт, на протиаварійні роботи, на невідкладні консерваційні роботи, музеєфікацію тощо, на будівлю в цілому або на її окремі частини із зазначенням стадії проектування. Адреса об'єкта будівництва (реставрації)

Примітка 3.

Згідно з пп. 1 та 2 Додатка И.

Примітка 4.

Згідно з пп. 3 та 4 Додатка И.

Примітка 5.

Директор, ГІП, ГАП, технолог, кошторисник тощо.

Примітка 6.

Маркування шифрів згідно з п.5 Додатка И.

(Додаток Н змінено, Зміна № 1)

Додаток П
(довідковий)

Форма 8

Приклад заповнення ТИТУЛЬНОГО АРКУША

Український державний науково-дослідний та проектний інститут
“УкрНДІпроектреставрація”

Будинок колишнього купецького зібрання
Пам’ятка архітектури національного значення. Охор. № 21
Володимирський узвіз, 2, м. Київ

Вид будівництва: реставрація

Замовник: Національна філармонія України

Ремонт (реставраційний) фасадів будівлі
Національної філармонії України
за адресою Володимирський узвіз, 2,
у Печерському районі м. Києва

Робочий проект

Том 2. Комплексні наукові дослідження
280-КНД
2.1 Картограми втрат фасадів
280 КНД - ОК

Посади

підписи

ініціали, прізвища (Примітка 5)

Київ -2021

(Назва Додатка П змінено та додучено, Зміна № 1)

ДОДАТОК Р
(довідковий)

БІБЛІОГРАФІЯ

1. Конституція України;
2. Закон України "Про регулювання містобудівної діяльності";
3. Закон України "Про архітектурну діяльність";
4. Закон України "Про основи містобудування";
5. Закон України "Про охорону культурної спадщини";
6. Закон України "Про охорону археологічної спадщини";
7. Закон України "Про охорону навколишнього природного середовища";
8. Закон України "Про будівельні норми";
9. Закон України "Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення";
10. Конвенція про охорону всесвітньої культурної і природної спадщини. Париж, 1972 р. (Ратифіковано Україною у 1988 р.);
11. Європейська конвенція про охорону археологічної спадщини (переглянута). Валлетта, 1992 р. (ратифіковано Україною у 2003 р.);
12. Конвенція про охорону підводної культурної спадщини Париж 2001 р. (ратифіковано Україною 2006 р.);
13. Конвенція про охорону архітектурної спадщини Європи. Гранада, 1985 р. (ратифіковано Україною 2006 р.);
14. Європейська ландшафтна конвенція. Флоренція 2000 (ратифіковано Україною 2005 р);
15. Постанова Кабінету Міністрів України від 11.07.2007 № 903 "Про авторський та технічний нагляд під час будівництва";
16. ДСТУ 3008:2015 Інформація та документація. Звіти у сфері науки і техніки. Структура та правила оформлювання
17. ДСТУ Б А.2.4-5:2009 Система проектної документації для будівництва. Загальні положення
18. ДСТУ Б А.2.4-7:2009 СПДБ. Правила виконання архітектурно-будівельних робочих креслень
19. ДСТУ Б А.2.4-10:2009 Система проектної документації для будівництва. Правила виконання специфікації обладнання, виробів і матеріалів
20. ДСТУ Б А.2.4-11:2009 СПДБ. Правила виконання ескізних креслень загальних видів нетипових виробів
21. ДСТУ Б.А.2.4-4:2009 Система проектної документації для будівництва. Основні вимоги до проектної та робочої документації
22. ДСТУ Б А.2.2-8:2010 Розділ "Енергоефективність" в складі проектної документації об'єктів
23. ДБН А.2.2-3-2014 Склад та зміст проектної документації на будівництво
24. ДБН В.2.2- 40:2018 Інклюзивність будівель і споруд. Основні положення
25. ДСТУ-Н Б А.2.2-11:2014 Настанова щодо проведення авторського нагляду за будівництвом
26. ДБН Б.2.2-12:2019 Планування та забудова територій
27. СОУ Д.1.2-02495431-001:2008 Нормативи витрат труда для визначення вартості робіт з оцінки технічного стану та експлуатаційної придатності конструкцій будівель і споруд
28. Державні санітарні правила планування та забудови населених пунктів, затверджені наказом Міністерства охорони здоров'я України від 19.06.96 № 173, зареєстровані у Міністерстві юстиції України 24.07.96 № 379/1404
29. СОУ ЖКГ 75.11-35077234.0015:2009 Правила визначення фізичного зносу житлових будинків

- 30 Наказ Міністерства фінансів України від 12.03.2012 № 333 "Про затвердження Інструкції щодо застосування економічної класифікації видатків бюджету", зареєстрований в Міністерстві юстиції України 27 березня 2012 р. за № 456/20769
- 31 Наказ Міністерства культури і туризму України від 2 листопада 2009 року № 956/0/16-09 "Про затвердження методичних рекомендацій"; Методичні рекомендації щодо розроблення історичних (історико-архітектурних) довідок
- 32 Тимчасовий збірник цін на науково-проектні роботи по нерухомих пам'ятках історії та культури Української РСР (ТЗЦНІПР-91)
- 33 Наказ Міністерства розвитку громад та територій України від 01.11.2021 № 281 "Про затвердження кошторисних норм України у будівництві"; кошторисні норми України "Настанова з визначення вартості будівництва" та "Настанова з визначення вартості проектних, науково-проектних, вишукувальних робіт та експертизи проектної документації на будівництво".

(Додаток Р змінено , Зміна № 1)

Ключові слова:збереження, пам'ятка, ремонтно-реставраційні роботи, протиаварійні роботи, невідкладні консерваційні роботи, науково-дослідні роботи, науково-проектна документація, науково-реставраційний звіт.